

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 29 d. Nr. 21RE- (AG-307/05-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Vilmos Drigotienės, Remigijaus Kalašnyko ir Vytauto Kurpuveso (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), sekretoriaujant Agnei Paluckaitei, dalyvaujant pareiškėjui X, atsakovės Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovei Natalijai Zinkevič, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas X prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų skyriaus (toliau – ir Administracija, Skyrius) 2023-04-21 sprendimus Nr. 35570 ir Nr. A740-/23(3.3.2.26E-SOI) (toliau kartu vadinami Sprendimu) bei pripažinti Sprendimą piktnaudžiavimu savo galiomis, o Sprendimą priėmusius darbuotojus piktnaudžiaujančiais valstybės tarnyba ir teismo nagrinėjimo procesu, kas nesuderinama su valstybės tarnautojo etikos ir elgesio normomis.

Paaikšino, kad Skyrius nepagrįstai ir nesant įstatyme nustatyto pagrindo, neteisėtai nutraukė vaiko universalios išmokos (vaiko pinigų) mokėjimą pareiškėjo sūnui, kuris yra Lietuvos Respublikos (toliau – LT) pilietis, gyvenantis Vilniuje su tėvu, kur jo gyvenamoji vieta nustatyta 2022-07-25 Vilniaus miesto apylinkės teismo (toliau – Teismas) nutartimi. Nors išlaikymas priteistas Teismo nutartimi, vaikas šiuo metu negauna visiškai jokio išlaikymo iš jį apleidusios motinos, nes ji gyvena užsienyje, Sodra negali išieškoti skolos. Vaikui universali išmoka yra ypač svarbi, tačiau dėl Skyriaus veiksmų vaikas ypač ilgai negauna jokios išmokos.

Komisija 2023-03-21 sprendimu Nr. 21RE- (AG-110/04-2023) nustatė, kad pareiškėjo ir jo sūnaus nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvoje, taip pat, kad pareiškėjas dirba nuolatinį darbą (*duomenys neskelbtini*) pilnu etatu, jo darbas (*duomenys neskelbtini*) yra laikinas. Skyrius Komisijos sprendimo neskundė, tačiau piktnaudžiaudamas savo galiomis priėmė naują neteisėtą sprendimą, kuriuo „iš naujo atėmė“ iš pareiškėjo sūnaus jo universalią išmoką, remdamiesi aplinkybe, kad vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne Lietuvoje, nors šis klausimas jau buvo išnagrinėtas ir Komisija 2023-03-21 sprendimu nustatė, kad pareiškėjo sūnaus nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvoje. Ši aplinkybė laikytina prejudicine aplinkybe ir jos nebereikia įrodinėti iš naujo.

Skyriaus 2023-04-21 sprendimas nepagrįstas, neteisėtas ir naikintinas visa apimtimi. Vaiko gyvenamoji vieta yra nepakitusi, Lietuvoje, kur šiuo metu pareiškėjas dirba (Vilniuje). Šiuo metu darbo reikalais laikinai, kelis mėnesius lankomasi (*duomenys neskelbtini*), kur laikino išvykimo metu vaikas mokosi. Tačiau jo nuolatinė gyvenamoji vieta nėra pakitusi ir šiuo metu yra Vilniuje, ką patvirtina Gyventojų registro duomenys, kurie laikytini teisingais ir kuriais teisėtu pagrindu net negalima abejoti, kol jie nėra nuginčyti teismine tvarka. Sūnus negauna išmokų iš jokios kitos valstybės, o pagal LR įstatymus, mokymosi laikotarpiu jis nėra laikomas pakeitęs gyvenamą vietą,

mokymosi laikotarpiu laikomas gyvenančiu Lietuvoje, kur yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta. Kadangi sūnus pats kreipėsi dėl vaiko pinigų ir jie mokami jam tiesiogiai į jo sąskaitą, o jo gyvenamoji vieta laikoma nepasikeitusi, nesuprantama, kodėl Skyrius galvoja, kad vaiko gyvenamoji vieta pasikeitė. Įstatymas nustato, kad moksleivių gyvenamoji vieta mokymosi metu lieka nepakitusi, o Skyrius nesiremia jokiais objektyviais ir teisėtais duomenimis bei nepateikė jokių įrodymų, kad vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta pasikeitė ir kad jis nėra Lietuvos gyventojas, kaip tai nustato LR gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas (toliau – GVDĮ), kiti teisės aktai. Pareiškėjo gyvenamoji vieta nelaikoma pakitusi, jis turi būstą ir nuolatinį darbą Lietuvoje, jo nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vilniuje, Lietuvoje jis moka mokesčius, turi banko sąskaitą, moka už telekomunikacijų paslaugas, todėl laiko Lietuvą savo ekonominių ir socialinių interesų centru. Tai, kad pareiškėjas kartais laikinai išvyksta į kitas valstybes darbo ar asmeniniais reikalais, nesudaro pagrindo teigti, kad jo ir sūnaus gyvenamoji vieta pasikeitė. Sūnaus gyvenamoji vieta Teismo sprendimu nustatyta su pareiškėju Lietuvoje, sūnus pagal įstatymą yra Lietuvos gyventojas, turintis teisę gauti vaiko pinigų.

Iš naujo keldamas jau išnagrinėtus klausimus dėl pareiškėjo darbo ir gyvenamosios vietos, sūnaus nuolatinės gyvenamosios vietos, su kuriais sutiko, neskųsdamas nepalankaus Komisijos sprendimo, Skyrius akivaizdžiai piktnaudžiauja teisiniu procesu ir savo galiomis, pažeidžia vaiko teises. Todėl pareiškėjas prašo pripažinti Sprendimą piktybiniu vilkinimu išmokėti vaiko išmoką, piktnaudžiavimu savo galiomis, o Sprendimą priėmusias darbuotojas piktnaudžiaujančius valstybės tarnyba ir teismo nagrinėjimo procesu, kas nesuderinama su valstybės tarnautojo etikos ir elgesio normomis, bei spręsti dėl individualios šios Skyriaus darbuotojų atsakomybės šiame piktnaudžiavimo savo galiomis procese. Skyrius, neskųsdamas Komisijos sprendimo, priėmė naują Sprendimą tik tam, kad išvengtų Komisijos sprendimo vykdymo, taip piktnaudžiaujant savo galiomis (b. l. 1–2).

Papildomai pareiškėjas paaiškino, kad tik 2023-04-24 (skundo Komisijai pateikimo dieną) paskambinus į įstaigą (*duomenys neskelbtini*), jam tapo žinoma, kad ši įstaiga, pareiškėjui nepranešusi, jo sūnui „pervedė vaiko išmoką nuo 2022 m. spalio iki 2023 m. kovo mėn., o nuo 2023 kovo 1 d., bet mokėjimą nutraukė nuo 2023-04-01“, nes sūnus neatitinka gyvenamosios vietos reikalavimų. Skyrius priėmė naują sprendimą 2023-04-21, kuomet (*duomenys neskelbtini*) įstaiga jau buvo priėmusi sprendimą pareiškėjo sūnui nemokėti išmokos nuo 2023-04-01. Tai reiškia, jog Skyrius priėmė Sprendimą tuo metu, kuomet sūnus neabejotinai turėjo teisę gauti išmoką Lietuvoje, nes negauna išmokos iš jokios kitos valstybės ir yra nuolatinis gyventojas Lietuvoje, o klausimas dėl vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos jau išspręstas Komisijos 2023-03-21 sprendimu. Jokių naujų aplinkybių dėl vaiko gyvenamosios vietos pasikeitimo nėra, todėl Skyrius nepagrįstai vėl kelia šį klausimą (b. l. 23–24).

Pareiškėjas Komisijos posėdyje palaikė skunde išdėstytus argumentus. Patikslino, kad skundžia ir atsakovės 2023-04-21 sprendimą Nr. 35570. Patvirtino, kad sprendime minimą (*duomenys neskelbtini*) Eur išmoką vaikui (*duomenys neskelbtini*) pareiškėjas/jo sūnus gavo. Pažymėjo, kad šiuo atveju Skyrius priėmė naują Sprendimą 2023-04-21, kuomet žinojo, kad (*duomenys neskelbtini*) įstaiga jau buvo priėmusi sprendimą nemokėti vaikui išmokos nuo 2023-04-01. Mano, kad vaiko pinigus turėjo mokėti Lietuvos, o ne (*duomenys neskelbtini*) kompetentinga įstaiga. Į (*duomenys neskelbtini*) įstaigą kreipėsi tik todėl, kad Lietuvoje pinigų mokėjimas buvo nutrauktas ir buvo neaišku, kuri valstybė privalo juos mokėti. Patvirtino, kad buvo užsiregistravęs adresą (*duomenys neskelbtini*), turi būstą tiek (*duomenys neskelbtini*), tiek Lietuvoje, tačiau nuolatinė jo ir sūnaus gyvenamoji vieta yra Lietuvoje. Pagrindinė pareiškėjo darbo vieta taip pat Lietuvoje. Sprendimas nesiderina su Komisijos anksčiau priimtu sprendimu. Abejoja, kad (*duomenys neskelbtini*) kompetentingos institucijos sprendimas yra teisėtas. Mano, kad pagal Reglamentą vaiko pinigus turi skirti Lietuvos kompetentinga institucija, o (*duomenys neskelbtini*), t. y. pareiškėjo laikinosios gyvenamosios vietos valstybė, kompensuoti skirtumą, ko negauna Lietuvoje. Pareiškėjas prašė skundą tenkinti.

Skyrius prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaikškino, kad išmokų vaikams rūšis, jų dydžius, asmenų, turinčių teisę gauti išmokas, kategorijas, šių išmokų skyrimo ir mokėjimo sąlygas ir tvarką nustato LR išmokų vaikams įstatymas (toliau – Įstatymas) ir Išmokų vaikams

skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-28 nutarimu Nr. 801 (toliau – Nuostatai). Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad išmokas, išskyrus globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą, skiria ir moka savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo, turintis teisę gauti šio įstatymo nustatytas išmokas, GVDĮ nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą [...] administracija. Įstatymo 6 straipsnio 1 dalis nustato, kad kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų [...], skiriama ir mokama 1,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka (toliau – išmoka vaikui) per mėnesį. Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kreipiantis dėl išmokų, teikiamas LR socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos prašymas skirti atitinkamą išmoką ir Nuostatuose nurodyti dokumentai.

Pareiškėjo sūnus 2021-12-09 Skyriui pateikė užpildytą Prašymą gauti išmoką SP-3 (A1) Nr. 106852, prašė nuo 2019-09-01 skirti išmoką. Kartu su prašymu buvo pateiktas pareiškėjo sutikimas mokėti sūnui išmoką. Įstatymo 18 straipsnio 2 punktas numato, kad išmoka vaikui skiriama ir mokama nuo teisės gauti išmoką atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 praėjusių mėnesių nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų išmokai skirti pateikimo savivaldybės administracijai dienos. 2021-12-09 patikrinus viešojo Mokinių registro duomenų bazę (toliau – Mokinių registras) buvo nustatyta, kad pareiškėjo sūnus nuo 2021-09-01 pagal bendrojo ugdymo programą mokėsi (*duomenys neskelbtini*). Nustatęs, kad sūnus nuo 2021-07-29 gyvena LR ir nuo 2021-09-01 mokosi Lietuvos ugdymo įstaigoje, Skyrius 2022-01-10 sprendimu Nr. 2237 pareiškėjo sūnui skyrė išmoką vaikui už laikotarpį nuo 2021-07-29 iki 2024-04-20.

Skyrius 2022-09-29 patikrinęs Mokinių registrą ir šio registro duomenų bazės išrašo duomenis nustatė, kad nėra jokių duomenų apie pareiškėjo sūnaus (gim. (*duomenys neskelbtini*)) mokymosi įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo mokymo programas Lietuvoje, todėl kilo pagrįstų abejonių dėl vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos, ar jis atitinka reikalavimus, nustatytus Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, t. y., ar jis gyvena LR. Įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas gyventi LR netaikomas vaikams (asmenims), skiriant išmoką jų mokymosi užsienio valstybių mokymo įstaigose laikotarpiu. Taigi išmokos skyrimas, vadovaujantis Įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi ar 1 straipsnio 3 dalimi, sietinas su nuolatiniu asmens gyvenimu LR arba mokymusi užsienio valstybių mokymo įstaigose, todėl Skyrius, skirdamas išmoką pateikto prašymo pagrindu, privalo nustatyti vaiko nuolatinę gyvenamąją vietą arba mokymosi užsienyje faktą. Išmokos gavėjui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę arba vaikui (asmeniui), kuriam išmoka paskirta, pakeitus gyvenamąją vietą ir persikėlus gyventi pas kitą iš tėvų (įtėvių) ar globėją (rūpintoją), vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 18 ir 19 punktais, Skyriaus sprendimu paskirtos išmokos vaikui mokėjimas nutraukiamas.

Vadovaujantis Įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi, tais atvejais, kai vaiko tėvai dirba ar gyvena skirtingose Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėse narėse, teisė į išmoką nustatoma vadovaujantis ES socialinės apsaugos sistemos koordinavimo reglamentais (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir jį įgyvendinančio 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 98/2009) (toliau – Reglamentas). Pagal ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatų, susijusių su išmokomis šeimai ir išmokomis mirties atveju, įgyvendinimo tvarkos aprašą, patvirtintą LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010-04-23 įsakymu Nr. A1-162 (toliau – Aprašas), išmokomis šeimai yra laikomos išmokos, mokamos pagal Įstatymą. Reglamento 68 straipsnio 1 dalies a punktas nustato, kad jeigu išmokos tuo pačiu laikotarpiu ir tiems patiems šeimos nariams priklauso pagal daugiau kaip vienos valstybės narės teisės aktus, taikomos šios pirmenybinės taisyklės: jeigu daugiau nei viena valstybė narė išmokas privalo mokėti skirtingu pagrindu, išmokos skiriamos tokia prioritetine tvarka: pirma – teisės į išmokas, įgytos darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo pagrindu, antra – teisės į išmokas, įgytos pensijos mokėjimo pagrindu, ir trečia – teisės, įgytos gyvenamosios vietos pagrindu. Vadovaujantis teisiniu reglamentavimu, Lietuvoje išmoka vaikui skiriama tik LR gyvenantiems asmenims, išskyrus situaciją, kai išmoka vaikui gali būti skiriama, vadovaujantis ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, t. y. tuo atveju, jei nors vienas iš tėvų ir vaikas gyvena ES ar Europos ekonominės erdvės šalyje ar Šveicarijos

konfederacijoje. Aprašo 7 punkto 7.1–7.8 taisyklių nuostatose, numatančiose valstybės pirmenybę skiriant išmokas vaikams, nustatyta, jog prioritetas dėl išmokų vaikams skyrimo taikomas toje šalyje, kurioje vienas iš tėvų užsiima darbine veikla, o jeigu skirtingose valstybėse darbine veikla užsiima abu tėvai arba skirtingose valstybėse abu tėvai neužsiima darbine veikla, pirmenybę mokėti išmoką vaikams turi ta šalis, kurioje gyvena vaikas.

Kilus pagrįstų įtarimų, kad pareiškėjas negyvena LR, ar turint informacijos, kad šeima galimai yra išvykusi į užsienio valstybę ir nedeklaravusi išvykimo GVDĮ nustatyta tvarka, Skyrius, siekiant priimti teisingą sprendimą dėl išmokos skyrimo ar mokėjimo bei nustatyti pareiškėjo prašyme pateiktos informacijos tikrumą, Įstatymo 24 straipsnio 1 punkto pagrindu turi teisę patikrinti valstybės, žinybinių registrų arba valstybės, savivaldybių informacinių sistemų ir kitus turimus duomenis apie pareiškėją. Iš Skyriuje gautos 2022-10-06 (*duomenys neskelbtini*) mokyklos pažymos buvo nustatyta, kad pareiškėjo sūnus nuo 2022-09-01 iki 2023-06-30 yra įtrauktas į šios švietimo įstaigos mokinių sąrašus. Įgyvendinamos Reglamento nuostatas valstybių narių kompetentingos institucijos keičiasi išmokoms skirti ir mokėti būtina informacija elektroniniu būdu per Elektroninių socialinės apsaugos informacijos mainų sistemą (toliau – EESSI sistema). Skyrius, vadovaudamasis Reglamento nuostatomis, per EESSI sistemą kreipėsi į (*duomenys neskelbtini*) kompetentingą įstaigą, prašydamas informuoti, ar pareiškėjui ir jo sūnui yra paskirtos ar mokamos išmokos vaikui. Skyrius 2023-04-19 gavo (*duomenys neskelbtini*) įstaigos struktūrizuotą elektroninį dokumentą (SED) H002 kartu su pareiškėjui adresuotu oficialiu raštu reg. Nr. 72072567143, kuriame nurodyta, kad pareiškėjas turi teisę gauti (*duomenys neskelbtini*) Eur išmoką vaikui už laikotarpį nuo 2022-10-01 iki 2023-03-31 (su taikyta priemoka), kurią (*duomenys neskelbtini*) įstaiga turėjo išmokėti 2023-03-31 į rašte nurodytą sąskaitą. Antrame atsiųstame SED antrame priede (*duomenys neskelbtini*) įstaiga pranešė, kad pareiškėjas nuo (*duomenys neskelbtini*) dirba visą darbo dieną (*duomenys neskelbtini*) ir kartu su savo sūnumi deklaravo savo gyvenamąją vietą šioje šalyje nuo 2022-09-26, todėl nuo 2022-10-01 (*duomenys neskelbtini*) turi pirmenybę mokėti išmoką šeimai. Minėtame rašte nurodyta, kad pareiškėjas su savo sūnumi nuo 2022-09-26 yra įregistruoti (*duomenys neskelbtini*) gyventojų registre prieš tai minėtu adresu.

Vadovaujantis Nuostatų 27.1 papunkčiu, savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą skirti išmokas, jas moka iki atsiranda aplinkybių, turinčių įtakos išmokos dydžio pasikeitimui, išmokos mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui. Skyriui nustatius, kad (*duomenys neskelbtini*) yra pirmoji šalis mokėti išmoką vaikui bei nuo 2022-10-01 šios šalies kompetentinga įstaiga yra paskyrusi ir pradėjusi mokėti išmoką vaikui, Skyrius 2023-04-21 priėmė sprendimą Nr. 35570 „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“ nutraukti išmokos mokėjimą nuo 2022-12-01, vadovaujantis Reglamento 68 straipsnio 1 dalies a punktu, Įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi, Aprašo 7 punktu. Apie sprendimą ir jo motyvus pareiškėjas informuotas Skyriaus 2023-04-21 pranešimu Nr. A740-1031/23(3.3.2.26E-SOI) „Dėl sprendimo nutraukti išmokos vaikui mokėjimą“, kuriame, be kita ko, informavo pareiškėją, kad pasikeitus aplinkybėms, ar praradus teisę į išmokas vaikui kitoje ES valstybėje, jis gali kreiptis į Skyrių dėl išmokos vaikui mokėjimo pateikdamas naują prašymą.

Kaip matyti iš Sprendimo turinio, jame yra nurodytos faktinės aplinkybės – pareiškėjui nuo (*duomenys neskelbtini*) pradėjus dirbti pilnu etatu ir savo gyvenamąją vietą (kartu su vaiku) įregistravus (*duomenys neskelbtini*), minėta šalis nuo 2022-10-01 pirmoji (kompetentinga) šalis išmokai gauti, o išmoka buvo išmokėta 2023-03-31. Sprendime taip pat nurodytas jo priėmimo teisinis pagrindas. Sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Sprendimas yra teisėtas, atitinka privalomuosius reikalavimus, nustatytus LR viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnyje ir naikinti jį nėra teisinio pagrindo.

Pareiškėjas skunde neneigia, kad jam ir jo sūnui 2023-03-31 buvo išmokėta išmoka vaikui (*duomenys neskelbtini*) už tą patį laikotarpį, dėl kurio pareiškėjas prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, ir jo panaikinimo atveju pareiškėjui būtų išmokėta dviguba (dviejų šalių) išmoka vaikui (iš (*duomenys neskelbtini*) ir Lietuvos). Skyrius taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad vadovaujantis Įstatymo 22 straipsnio 1 punktu, asmenys, kurie kreipiasi dėl išmokų, privalo pateikti visą ir teisingą

informaciją, įrodančią asmens teisę gauti išmokas, ir būtinus išmokoms gauti dokumentus. Atsižvelgiant į išdėstytą, skundo tenkinti nėra teisinio pagrindo (b. l. 36–40).

Skyriaus įgaliota atstovė Komisijos posėdyje palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus.

Skundo dalis atmestina, bylos dalis nutrauktina

Remiantis prie šios bylos skundo nagrinėjimui prijungtoje Komisijos byloje Nr. AG-110/04-2022 esančiais dokumentais, taip pat pastarojoje byloje Komisijos 2023-03-21 priimtame sprendime (b. l. 8–21) nustatyta, kad pareiškėjo sūnus Administracijai 2021-11-29 pateikė prašymą nuo 2019-09-01 skirti išmoką vaikui ir papildomą išmoką vaikui. Kartu pateiktas pareiškėjo laisvos formos sutikimas dėl sūnaus prašymo dėl vaiko išmokos, kuriame pareiškėjas nurodė, kad sutinka, jog jo sūnus, kuriam šiuo metu yra (*duomenys neskelbtini*), yra LR pilietis, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vilniuje, ir kuris mokosi (*duomenys neskelbtini*), pats pateiktų savo prašymą dėl vaiko išmokos mokėjimo į jo asmeninę sąskaitą. 2022-01-10 sprendimu Administracija paskyrė išmoką vaikui už laikotarpį nuo 2021-07-29 iki 2024-04-20 (byla Nr. AG-110/04-2023, 1 t., b. l. 74–79; 66; 65).

Administracija 2022-10-18 prašymu F001 nustatyti kompetenciją kreipėsi dėl prašymo skirti išmokas šeimai gavimo duomenų bei gavo (*duomenys neskelbtini*) mokyklos 2022-10-06 pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėjo sūnus įtrauktas į šios mokymo įstaigos mokinių sąrašus 2022–2023 mokslo metais, kurie prasidėjo 2022-09-01 ir baigiasi 2023-06-30. Administracija gavo (*duomenys neskelbtini*) įstaigos atsakymą, kurio 8.1 papunktyje nurodyta, kad turime prioritetinę jurisdikciją, nes pareiškėjas gyvena ir dirba (*duomenys neskelbtini*); išmoką vaikui mokėsime nuo 2022-10-01: (*duomenys neskelbtini*), nuo 2022-12-01: (*duomenys neskelbtini*) (byla Nr. AG-110/04-2023, 1 t., b. l. 149–172, 173–195; 2 t., b. l. 26–27; 20–24).

Skyrius 2022-12-30 sprendimu Nr. 111196 nutraukė išmokos vaikui mokėjimą nuo 2022-12-01 pareiškėjo sūnui; nutraukimo priežastis – gauna išmokas kitose valstybėse (byla Nr. AG-110/04-2023; 2 t., b. l. 25).

2023-01-05 sprendimu Nr. 23-38/2 Skyrius nustatė 161,00 Eur dydžio išmokos vaikui permoką už laikotarpį nuo 2022-10-01 iki 2022-11-30, nes šiuo laikotarpiu kompetentinga šalis mokėti išmoką vaikui buvo (*duomenys neskelbtini*).

2023-01-09 raštu Nr. A740-94/23(3.3.2.26E-SOI) Skyrius pranešė pareiškėjui apie 2023-01-05 sprendimu nustatytą išmokos vaikui permoką ir jos grąžinimą, pridėjo 2023-01-05 sprendimo nuorašą (byla Nr. AG-110/04-2023, 1 t., b. l. 91–93).

2023-01-09 raštu Nr. A740-92/23(3.3.2.26E-SOI) Skyrius informavo pareiškėją, kad gavo iš (*duomenys neskelbtini*) struktūrizuotą elektroninį dokumentą, kuriuo informuojama, kad išmoka vaikui yra paskirta ir mokama minėtoje šalyje nuo 2022-10-01, dėl to išmokos mokėjimas yra nutrauktas nuo 2022-12-01. Vadovaujantis Aprašo 7.4. papunkčiu, jeigu abu vaiko tėvai užsiima darbine veikla skirtingose valstybėse narėse ir vaiko gyvenamoji vieta yra vienoje iš šių valstybių narių, pirmenybę mokėti išmokas šeimai turi ta valstybė narė, kurioje gyvena vaikas. Atsižvelgiant į šią nuostatą, LR yra nekompetentinga toliau mokėti išmoką vaikui, nes pagal turimą informaciją pareiškėjas vykdo darbinę veiklą ir kartu su sūnumi gyvena (*duomenys neskelbtini*) (byla Nr. AG-110/04-2023, 1 t., b. l. 94–95).

Pareiškėjas Komisijai 2023-02-10 pateikė skundą (byla Nr. AG-110/04-2023, 1 t., b. l. 1–2), kurį Komisija 2023-03-21 sprendimu Nr. 21RE-196(AG-110/04-2023) tenkino – panaikino Skyriaus 2022-12-30 sprendimą Nr. 111196 „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“ ir Skyriaus 2023-01-09 sprendimą Nr. A740-92/23(3.3.2.26E-SOI) „Dėl išmokos vaikui mokėjimo nutraukimo“ (b. l. 8–21).

Skyrius 2023-04-21 raštu Nr. A740- /23(3.3.2.26E-SOI) pareiškėjui nurodė, jog Komisijai 2023-03-21 sprendimu panaikinus 2022-12-30 sprendimą Nr. 111196, priėmė naują sprendimą, kuriuo išmokos mokėjimą vaikui nutraukė. Šis raštas pareiškėjui buvo pateiktas kartu su 2023-04-21 sprendimu Nr. 35570 dėl išmokos mokėjimo nutraukimo (b. l. 3–7).

Iš pareiškėjo skundo Komisijai turinio matyti, jog byloje keliamas ginčas dėl Sprendimo, kuriuo vykdant Komisijos priimtą sprendimą, pakartotinai nuspręsta nepilnamečiam pareiškėjo (įstatyminis atstovas) sūnui nuo 2022-12-01 nutraukti išmokos (kuri buvo paskirta Skyriaus sprendimu nuo 2021-07-29 iki 2024-04-20, t. y. iki sūnus sulauks pilnametystės) mokėjimą.

Pareiškėjas teigia, kad Sprendimas nutraukti išmokų mokėjimą priimtas piktnaudžiaujant ir nevykdant Komisijos sprendimo, kuriuo, pasak pareiškėjo, buvo nustatyta, jog vaiko gyvenamoji vieta yra LR; iš naujo keldamas klausimus dėl gyvenamosios vietos Skyrius pažeidžia vaiko teises ir piktnaudžiauja „teisminio nagrinėjimo“ procesu.

Atsižvelgiant į tai, jog Sprendimas priimtas vykdant Komisijos sprendimą, pastarojo motyvai yra reikšmingi nagrinėjant ir šį pareiškėjo skundą.

Komisijos 2023-03-21 sprendime, be kita, nurodyta: jog Įstatymo 1 straipsnio 2 dalis nustato, kad šio įstatymo nuostatos taikomos LR gyvenantiems asmenims: 1) LR piliečiams <...>. Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienam vaikui nuo gimimo dienos iki 18 metų <...> skiriama ir mokama 1,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį. Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad išmoka vaikui, kai vaikas auginamas ir (ar) globojamas šeimoje, skiriama, jeigu nors vienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) ir vaikas (asmuo) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1, 2, 7, 9 ar 10 punkto nuostatas arba jeigu nors vienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ar 8 punkto nuostatas, o vaikui (asmeniui) yra išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi LR, arba jeigu šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 6 punkto nuostatą atitinka nors vienas iš vaiko tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) ir vaikas (asmuo) gyvena ES valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje, ar Šveicarijos Konfederacijoje, ar Jungtinėje Karalystėje. Ši išmoka mokama vienam iš vaiką auginančių tėvų (ar turimam vieninteliam iš tėvų) (įtėvių), bendrai gyvenančių asmenų, globėjui (rūpintojui), emancipuotam ar susituokusiam nepilnamečiam vaikui, vaikui nuo 14 iki 18 metų, turinčiam tėvų ar rūpintojų sutikimą, ar pilnamečiam asmeniui, kuriam ši išmoka paskirta. Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad *jeigu vaikas (asmuo) mokosi užsienio valstybės mokymo įstaigoje pagal mokymo programas, atitinkančias šio straipsnio 1 dalyje nustatytas mokymo programas*, išmoka vaikui skiriama, jeigu nors vienas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) (ar turimas vienintelis iš tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) ir vaikas (asmuo) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1, 2, 7, 9 ar 10 punkto nuostatas, o kitas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) gyvena LR, arba jeigu nors vienas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) (ar turimas vienintelis iš tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ar 8 punkto nuostatas ir vaikui (asmeniui) yra išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, o kitas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) gyvena LR. *Jeigu vaikas (asmuo) mokosi valstybėje, kurioje jam taikomos LR tarptautinių sutarčių ar ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos, išmoka vaikui skiriama ir mokama pagal LR tarptautinių sutarčių ar ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas dėl išmokų šeimai mokėjimo*. Pagal Nuostatus, išmokas skiria ir moka savivaldybės administracija, vadovaudamasi Įstatymu, šiais Nuostatais ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, jeigu ES reglamentai, tarptautinės sutartys nenumato kitų išmokų skyrimo sąlygų (4 punktas). Administracija, priėmusi sprendimą skirti išmokas, jas moka *iki atsiranda aplinkybių, turinčių įtakos išmokos dydžio pasikeitimui, išmokos mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui* (27.1 papunktis). Administracija nutraukia išmokų mokėjimą, jeigu atsiranda nors viena iš aplinkybių, nurodytų Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje, viena iš jų – išmokos gavėjui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę, – nuo kito mėnesio po to, kai asmuo persikėlė nuolat gyventi į kitą valstybę, pirmos dienos, jeigu LR tarptautinėse sutartyse ar ES teisės aktuose nenustatyta kitaip (18 punktas); vaikui (asmeniui), kuriam išmoka paskirta, pakeitus gyvenamąją vietą ir persikėlus gyventi pas kitą iš tėvų (įtėvių) ar globėją (rūpintoją), – nuo kito mėnesio po to, kai vaikas (asmuo) persikėlė nuolat gyventi pas kitą iš tėvų (įtėvių) ar globėją (rūpintoją), pirmos dienos (19 punktas). Aprašo 7 punkte nustatytos taisyklės, kuriomis turi būti vadovaujamas, kai tuo pačiu laikotarpiu už tą patį šeimos narį įgyjama teisė į išmokas šeimai skirtingose valstybėse narėse, pirmenybė mokėti išmoką šeimai.

Komisija 2023-03-21 sprendime taip pat nurodė, jog Skyrius turėjo pareigą sprendimą nutraukti vaikui išmokos mokėjimą pagrįsti nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis bei teisiniais argumentais. Tuo tarpu, skundžiamas sprendimas neatitinka individualiam administraciniam aktui keliamų reikalavimų, nes jame nėra nustatytos individualios faktinės aplinkybės, kuriomis remiantis buvo priimtas neigiamas pasekmes sukkeliantis sprendimas, bei nenurodytas konkretus jo teisinis pagrindas. 2022-12-30 sprendime nurodytas teisinis pagrindas – Įstatymas bei Nuostatai. Konkreti

teisės norma nėra pritaikyta. Tai esminis trūkumas dėl teisinio vertinimo. 2022-12-30 sprendime nurodyta išmokos mokėjimo nutraukimo priežastis – gauna išmokas kitose valstybėse. Tokia išvada turėjo būti pagrįsta duomenimis. Pareiškėjas tiek skunde Komisijai, tiek ir posėdyje tvirtino, kad jis negauna išmokos iš (*duomenys neskelbtini*), savo ir vaiko nuolatinę gyvenamąją vietą laiko Lietuva, šiuos argumentus grindžia socialiniais, ekonominiais ryšiais. Pateikė duomenis dėl darbinės veiklos Lietuvoje (2 t., b. l. 100, 101–102). Taip pat nurodė, kad sūnus mokosi nuotoliniu būdu (*duomenys neskelbtini*) mokymosi įstaigoje. Vaiko gyvenamoji vieta teismo sprendimu nustatyta su tėvu Lietuvoje, kur ir deklaruota gyvenamoji vieta. Ginčo dėl tos aplinkybės, jog pareiškėjo sūnaus gyvenamoji vieta yra nustatyta su pareiškėju Lietuvoje, nėra. Pareiškėjas tvirtina, kad jo gyvenamoji vieta yra Lietuvoje, o taip pat šioms aplinkybėms pagrįsti jis pateikė ir papildomus duomenis dėl darbinės veiklos. Taigi, byloje jokių duomenų, kad pareiškėjo ar jo sūnaus nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne Lietuvoje, nėra pateikta. Ta aplinkybė, kad pareiškėjo sūnus mokosi (*duomenys neskelbtini*) mokymosi įstaigoje, savaime negali paneigti objektyvių duomenų dėl gyvenamosios vietos fakto bei oficialių gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų. Atsakovė Komisijai pateikė papildomus duomenis, kurie byloje buvo renkami tikslu įsitikinti, ar pareiškėjo sūnui teisėtai ir pagrįstai buvo nutrauktas išmokos mokėjimas. Iki Komisijos posėdžio nebuvo pateikti atsakovės duomenys, kurie pagrįstų jos nurodytas išvadas Sprendime, t. y. kad pareiškėjo sūnui yra paskirta ir mokama išmoka (*duomenys neskelbtini*). Tokių duomenų nebuvo pateikta ir Komisijos posėdyje.

Komisija 2023-03-21 sprendime vertino, jog atsakovės pateikti duomenys per EESSI sistemą yra gauti teisėtu pagrindu pagal atsakovei suteiktą kompetenciją ir jie laikytini įrodymais. Šiuo aspektu atsakovės veiksmai yra teisėti. Kaip matyti, SED F026 „Prašymas pateikti daugiau informacijos“ formoje yra nurodyta, kad (*duomenys neskelbtini*) turi prioritetinę jurisdikciją, nes pareiškėjas gyvena ir dirba (*duomenys neskelbtini*), išmoką mokės nuo 2022-10-01. Taigi, šiame pranešime duomenų, kad pareiškėjo sūnui yra paskirta ir mokama išmoka nėra nurodyta. SED F026 pranešimo tekste nurodyta buvo, kad mokės išmoką. Tačiau, kaip matyti iš bylos medžiagos, kad ir Komisijos posėdžio dieną išmoka nėra mokama pareiškėjo sūnui. Tai pagrindžia SED F027 „Atsakymas į prašymą pateikti daugiau informacijos“, kuriame nurodyta, jog pareiškėjas kreipėsi dėl išmokos vaikui (*duomenys neskelbtini*) ir turi teisę į šią išmoką gyvenimo ir darbinės veiklos pagrindais. Taip pat nurodyta, kad išmokos už laikotarpį nuo 2022-09-01 iki 2023-03-06 negali būti išmokėtos, kadangi tėvo ir vaiko gyvenamosios vietos pažymos nėra sutvarkytos; pašalpa vaikui bus mokama už laikotarpį nuo 2022-09-01 iki 2023-03-06, kai tik tėvo ir vaiko gyvenamosios vietos pažymos apie gyvenamąją vietą bus sutvarkytos (2 t., b. l. 75–81). Taigi, byloje pateikta informacija patvirtina, kad pareiškėjo sūnus (*duomenys neskelbtini*) negauna išmokos vaikui ir tokio sprendimo skirti minėtą išmoką taip pat nėra priimta. Komisijos vertinimu, savaime ta aplinkybė, kad pareiškėjas kreipėsi (*duomenys neskelbtini*) dėl išmokos sūnui, kaip jis nurodo tikslu pasiteirauti, negali būti vertinama, kad kitoje šalyje jau išnagrinėtas prašymas iš esmės ir yra priimtas sprendimas ar mokama išmoka pareiškėjo sūnui. Atsakovės 2022-12-30 sprendime nurodyta, kad pareiškėjo sūnus gauna išmokas kitose valstybėse, kas prieštarauja bylos medžiagai. Sprendime atsakovė remiasi Nuostatų 7.4 papunkčiu ir vertina, kad LR yra nekompetentinga toliau mokėti išmoką vaikui, nes pagal turimą informaciją vaiko tėvas vykdo darbinę veiklą ir vaikas gyvena (*duomenys neskelbtini*). Šis vertinimas taip pat yra nepagrįstas bylos medžiaga, t. y. atsakovė nepateikė duomenų, kad būtų rinkusi informaciją iš pareiškėjo apie jo vykdomą veiklą (*duomenys neskelbtini*), kad būtų siekusi šias aplinkybes išsiaiškinti, kaip ir dėl pareiškėjo sūnaus gyvenamosios vietos. Atsakovei kilo pareiga pagrįsti išvadas dėl vaiko gyvenamosios vietos, tačiau jų nepagrindė. Ta aplinkybė, kad pareiškėjas išvykdavo dirbti į kitas valstybes, savaime nėra faktas dėl gyvenamosios vietos pakeitimo. Be to, byloje duomenų, kad atsirado aplinkybių, turinčių įtakos pareiškėjo paskirtos vaiko išmokos mokėjimui nutraukti, nepateikta. Pagal Aprašo 29 punktą, kilus ginčui tarp valstybių narių kompetentingų įstaigų dėl laikino sprendimo dėl pirmenybės mokėti išmoką šeimai, vaiko gyvenamosios vietos įstaiga, vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais, laikinai skiria išmoką šeimai tol, kol nebus priimtas galutinis sprendimas dėl pirmenybės mokėti išmoką šeimai. Tokia galimybė, remiantis bylos medžiaga, taip pat nebuvo vertinta.

Taigi iš nurodytų Komisijos sprendime motyvų matyti, jog Skyriaus 2022-12-30 sprendimas „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“, 2023-01-09 sprendimas Nr. A740-92/23(3.3.2.26E-SOI) Komisijos 2023-03-21 buvo panaikinti dėl esminių motyvacijos trūkumų, neatitikties VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktų reikalavimams, netinkamo faktinių aplinkybių aiškinimo bei teisinio pagrindimo, be kita ko, nurodant, jog įsiteisėjus Komisijos sprendimui, atsakovei *kyla pareiga* atlikti teisės aktuose nustatytas procedūras, vertinant tiek faktinę situaciją, tiek ir taikant teisinį reglamentavimą, sprendžiant klausimą dėl pareiškėjo sūnui paskirtos išmokos mokėjimo. Kitaip tariant, priešingai nei teigia pareiškėjas, Komisija sprendimu nenustatė tam tikrų aplinkybių kaip prejudicinių bei nenustatė Skyriui pareigos išmokėti pareiškėjo sūnui išmokų nuo 2022-12-01, tačiau nurodė, kad Administracija netinkamai atliko pareigą motyvuoti sprendimą, taigi pastaroji, vykdydama Komisijos sprendimą, turėjo papildomai išsiaiškinti ir pagrįsti visas reikšmingas sprendimo priėmimui faktines aplinkybes, o priimdama naują sprendimą nurodyti aiškų teisinį sprendimo priėmimo pagrindą.

Naujai priimtame 2023-04-21 sprendime nurodytas jo priėmimo teisinis pagrindas – Reglamento 883/2004 68 straipsnio 1 dalies a punktas, Įstatymo 6 straipsnio 4 dalis, Aprašo 7 punktas; pateikta pastaba – 2023-04-19 gautas SED H0002 iš (*duomenys neskelbtini*) įstaigos, kuri informuoja, kad nuo 2022-10-01 yra pirmoji šalis mokėti išmoką vaikui, nes tėvas dirba pilnu etatu ir vaikas gyvena minėtoje šalyje (b. l. 5).

Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad jeigu vaikas (asmuo) mokosi užsienio valstybės mokymo įstaigoje pagal mokymo programas, atitinkančias šio straipsnio 1 dalyje nustatytas mokymo programas, išmoka vaikui skiriama, jeigu nors vienas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) (ar turimas vienintelis iš tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) ir vaikas (asmuo) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1, 2, 7, 9 ar 10 punkto nuostatas, o kitas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) gyvena LR, arba jeigu nors vienas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) (ar turimas vienintelis iš tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) atitinka šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ar 8 punkto nuostatas ir vaikui (asmeniui) yra išduoti dokumentai, patvirtinantys teisę gyventi LR, o kitas iš vaiko (asmens) tėvų (įtėvių) ar globėjas (rūpintojas) gyvena LR. *Jeigu vaikas (asmuo) mokosi valstybėje, kurioje jam taikomos LR tarptautinių sutarčių ar ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatos, išmoka vaikui skiriama ir mokama pagal LR tarptautinių sutarčių ar ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentų nuostatas dėl išmokų šeimai mokėjimo.*

Reglamento Nr. 883/2004 68 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad jeigu išmokos tuo pačiu laikotarpiu ir tiems patiems šeimos nariams priklauso pagal daugiau kaip vienos valstybės narės teisės aktus, taikomos šios pirmenybinės taisyklės: a) jeigu daugiau nei viena valstybė narė išmokas privalo mokėti skirtingu pagrindu, išmokos skiriamos tokia prioritetine tvarka: pirma – teisės į išmokas, įgytos darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo pagrindu, antra – teisės į išmokas, įgytos pensijos mokėjimo pagrindu, ir trečia – teisės, įgytos gyvenamosios vietos pagrindu.

Aprašo 7 punkte numatyta, jog kai tuo pačiu laikotarpiu už tą patį šeimos narį įgyjama teisė į išmokas šeimai skirtingose valstybėse narėse, pirmenybė mokėti išmoką šeimai nustatoma vadovaujantis toliau 7.1–7.8 papunkčiuose nurodytomis taisyklėmis.

Kaip papildomai nurodyta rašte Nr. A740- /23(3.3.2.26E-SOI), su kuriuo pareiškėjui buvo pateiktas 2023-04-21 sprendimas Nr. 35570, Aprašo 7.1–7.8 taisyklių nuostatose, numatančiose valstybės pirmenybę skiriant išmokas vaikams, nustatyta, jog prioritetą dėl išmokų vaikams skyrimo taikomas toje šalyje, kurioje vienas iš tėvų užsiima darbine veikla, o jeigu skirtingose valstybėse darbine veikla užsiima abu tėvai arba skirtingose valstybėse abu tėvai neužsiima darbine veikla, pirmenybę mokėti išmoką vaikams turi ta šalis, kurioje gyvena vaikas. Vadovaujantis Nuostatų 46 punktu, išmoka vaikui mokama iki sprendime skirti ir mokėti išmoką vaikui nurodyto mokėjimo termino pabaigos, jeigu nėra aplinkybių, turinčių įtakos išmokos mokėjimui (pasikeitė jo gyvenamoji vieta, jis išvyko ir kita). Skyrius 2023-04-19 gavo iš (*duomenys neskelbtini*) įstaigos struktūrizuotą elektroninį dokumentą (SED) H002 kartu su pareiškėjui adresuotu oficialiu raštu reg. Nr. 72072567143, kuriame nurodyta, kad *pareiškėjas nuo (duomenys neskelbtini) dirba pilnu etatu ir kartu su sūnumi deklaravo gyvenamąją minėtoje šalyje nuo 2022-09-26, todėl nuo 2022-10-01 (duomenys neskelbtini) turi pirmenybę mokėti išmoką šeimai. Minėtame rašte nurodyta, kad į banko sąskaitą už laikotarpį nuo 2022-10-01 iki 2023-03-31, 2023-03-31 pareiškėjui buvo pervesta*

(*duomenys neskelbtini*) Eur išmokos vaikui suma. Vadovaujantis Nuostatų 27.1 papunkčiu, administracija, priėmusi sprendimą skirti išmokas jas moka, iki atsiranda aplinkybių, turinčių įtakos išmokos dydžio pasikeitimui, išmokos mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui. Nustatė, kad (*duomenys neskelbtini*) yra pirmoji šalis mokėti išmoką vaikui bei nuo 2022-10-01 šios šalies kompetentinga įstaiga yra paskyrusi ir pradėjusi mokėti išmoką vaikui, Skyrius 2023-04-21 priėmė sprendimą Nr. 35570 „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“. Skyrius taip pat informavo, kad pasikeitus aplinkybėms, ar praradus teisę į išmokas vaikui kitoje ES valstybėje, pareiškėjas turi pateikti naują prašymą dėl išmokos vaikui (b. l. 3–7).

Skyrius Komisijai į šią bylą pateikė jos kreipimąsi į (*duomenys neskelbtini*) įstaigą dėl informacijos pateikimo prašant informuoti, ar yra priimtas galutinis sprendimas, kuriuo X skiriama išmoka už jo sūnų; jei taip, pateikti šio sprendimo kopiją; klausė, ar išmoka vaikui skiriama (*duomenys neskelbtini*); jei taip, tai kada ir kokio dydžio ji yra (b. l. 55–56). Taip pat į bylą pateikti dokumentai, kuriuose nurodoma, jog pareiškėjas nuo 2022-09-19 dirba visą darbo dieną (*duomenys neskelbtini*); teisė gyventi šalyje galioja nuo 2022-09-26, pareiškėjas ir jo sūnus nuo šios datos įregistruoti gyventojų registre; nuo 2022 m. spalio mėnesio (*duomenys neskelbtini*) pradės taikyti pirmenybės teisę, remdamasi Augimo paketo dekretu 8 straipsniu (b. l. 41). (*duomenys neskelbtini*) rašte, adresuotame pareiškėjui, atsakant į 2023-03-28 gautą prašymą nurodoma, kad pareiškėjo sūnus turėjo teisę gyventi (*duomenys neskelbtini*) nuo 2022-10-01 iki 2023-03-31, jo išmokai nuo 2022-10-01 taikytina išmokų vaikams programoje numatyta šeimos priemoka; jūs turite teisę gauti (*duomenys neskelbtini*) Eur už laikotarpį nuo 2022-10-01 iki 2023-03-31; ši suma 2023-03-31 bus išmokėta į banko sąskaitą; kartu pateikta lentelė, kurioje nurodyta, jog pareiškėjui apskaičiuota už 2022 m. spalio–2023 m. vasario mėnesius (*duomenys neskelbtini*) Eur suma (b. l. 42–45).

Komisija, įvertinusi teisinį reguliavimą bei minėtuose dokumentuose pateiktą informaciją, daro išvadą, jog pastarieji patvirtina, kad Skyrius, vykdydamas Komisijos 2023-03-21 sprendimą, nustatė papildomas faktines aplinkybes – laikotarpiu nuo 2022-10-01 iki 2023-03-31 pareiškėjo sūnui išmoka yra paskirta (*duomenys neskelbtini*) (nes pareiškėjas dirbo visą darbo dieną bei kartu su sūnumi buvo registruoti (*duomenys neskelbtini*)). Pareiškėjas el. laiške prie skundo ir Komisijos posėdžio metu patvirtino, kad (*duomenys neskelbtini*) Eur išmokos sumą gavo, todėl remiantis aukščiau nurodytu teisiniu reguliavimu, antros išmokos (ar priemokos) gavimas Lietuvoje šiuo laikotarpiu negalimas. Skyrius šiuo atveju nustatė, kad (*duomenys neskelbtini*) pripažįsta, jog yra pirmoji šalis mokėti išmoką vaikui bei nuo 2022-10-01, šios šalies kompetentinga įstaiga yra paskyrusi išmoką vaikui, todėl pagrįstai priėmė pakartotinį sprendimą nutraukti išmokos mokėjimą nuo 2022-12-01, atsižvelgiant į tai, jog išmoka šiuo laikotarpiu nebuvo mokama, o jos skyrimas/mokėjimas nuo šios datos pagal šiuo metu nustatytus faktinius duomenis nėra galimas (išmoka skirta (*duomenys neskelbtini*)). Kitokio sprendimo priėmimas, susiklosčius tokiai faktinei situacijai, kai išmokos už laikotarpį nuo 2022-12-01 yra išmokėtos (*duomenys neskelbtini*) įstaigos, šiuo atveju nėra galimas. Aplinkybė, jog šios išmokos nebuvo mokamos Lietuvoje kol nebuvo išspręstas klausimas dėl jų mokėjimo (*duomenys neskelbtini*), šiuo atveju negali būti pagrindu panaikinti Sprendimą, kuriuo iš esmės pagrįstai nustatyta, jog laikotarpiu nuo 2022-12-01 pareiškėjo sūnui vaiko išmoka Lietuvoje negali būti mokama. Pareiškėjo Komisijos posėdžio metu iškeltas klausimas dėl to, jog galimai (*duomenys neskelbtini*) įstaiga nepagrįstai išmokėjo išmoką, negali būti nagrinėjamas šioje byloje, nes Komisija negali vertinti ir nevertina (*duomenys neskelbtini*) sprendimo teisėtumo. Faktinė aplinkybė, kad išmoka (*duomenys neskelbtini*) yra paskirta ir išmokėta, byloje yra nustatyta bei nepaneigta, ir ji yra pagrindu laikyti Sprendimą pagrįstu.

Pareiškėjas taip pat teigia, jog (*duomenys neskelbtini*) įstaiga mokėjimą nutraukė nuo 2023-04-01, nes sūnus neatitinka gyvenamosios vietos reikalavimų, tuo tarpu, Skyrius, šią aplinkybę žinodamas (turėdamas žinoti) vis tiek priėmė sprendimą išmokų mokėjimą nutraukti (b. l. 23). Kartu pareiškėjas pateikė išrašą jo rašyto elektroninio laiško (*duomenys neskelbtini*) įstaigai bei pastarosios atsakymo, kad šiuo metu nuo 2023-04-01 jis negali gauti sūnui augimo paketo, nes neatitinka gyvenimo sąlygų (b. l. 24–26; *pastaba – vertimas į lietuvių kalbą pareiškėjo*). Tačiau į bylą taip pat pateikti įrodymai, jog Skyriaus 2023-05-22 sprendimu pareiškėjo sūnui skirta išmoka vaikui nuo 2023-04-01 iki 2024-04-19 (b. l. 75–76). Taigi nuo datos, kuomet išmoka nebeskiriama (*duomenys*

neskelbtini) (2023-04-01), pareiškėjo sūnui išmoka Lietuvoje yra paskirta. Todėl šiuo atveju teigti, kad skundžiamas sprendimas pažeidžia pareiškėjo teises, ir jį naikinti kaip to prašo pareiškėjas, Komisija neturi nėra pagrindo.

Pareiškėjas taip pat prašo pripažinti sprendimą piktnaudžiavimu savo galiomis, o sprendimą priėmusius darbuotojus piktnaudžiaujančiais valstybės tarnyba ir teismo nagrinėjimo procesu, kas nesuderinama su valstybės tarnautojo etikos ir elgesio normomis. Tačiau toks reikalavimas nėra priskirtinas Komisijos kompetencijai ir negali būti atskiru (savarankišku) bylos dalyku, nes sprendimų pripažinti tam tikras juridinę reikšmę turinčias aplinkybes Komisijai (kaip ir teismui) nepriskirta priimti – ji nagrinėja skundus ir priima sprendimus dėl pažeistų teisių gynimo. Sprendimą priimančių asmenų veiksmų teisėtumas Komisijoje šiuo atveju gali būti vertinamas tik revizuojant Sprendimo teisėtumą/pagrįstumą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra konstatavęs, kad administracinių teismų kompetencijai nepriskirtinas nagrinėjimas prašymų, kuriais siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrų juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų konstatavimo. Reikalavimas, kuriuo nesiekama išspręsti administracinio ginčo ir kurio patenkinimas nereikštų pažeistų teisių ar teisėtų interesų apgynimo, negali būti administracinės bylos nagrinėjimo dalyku (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. kovo 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴-261/2007).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo X skundą dėl reikalavimo, kuriuo prašoma panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų skyriaus 2023-04-21 sprendimus Nr. 35570 ir Nr. A740- /23(3.3.2.26E-SOI) atmesti kaip nepagrįstą.

Nutraukti bylos dalį dėl reikalavimo pripažinti sprendimą piktnaudžiavimu savo galiomis, o sprendimą priėmusius darbuotojus piktnaudžiaujančiais valstybės tarnyba ir teismo nagrinėjimo procesu, kas nesuderinama su valstybės tarnautojo etikos ir elgesio normomis

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas

Komisijos nariai

Vilma Drigotienė

Remigijus Kalašnykas